

SCENARIUSZ LEKCJI 4

Temat: Jak opatrywać rany.

Cele lekcji

- ▶ wyjaśnienie, czym jest rana
- ▶ zapoznanie uczniów z wybranymi sposobami opatrywania ran
- ▶ zapoznanie uczniów z zasadami postępowania podczas opatrywania ran

Przebieg zajęć

5 MIN

I. Faza wstępna

1. Nauczyciel prosi uczniów, aby wymienili sytuacje, w których może dojść do powstania ran na ciele.

20 MIN

II. Faza realizacyjna

1. Nauczyciel wyświetla planszę 1 i omawia definicję rany.

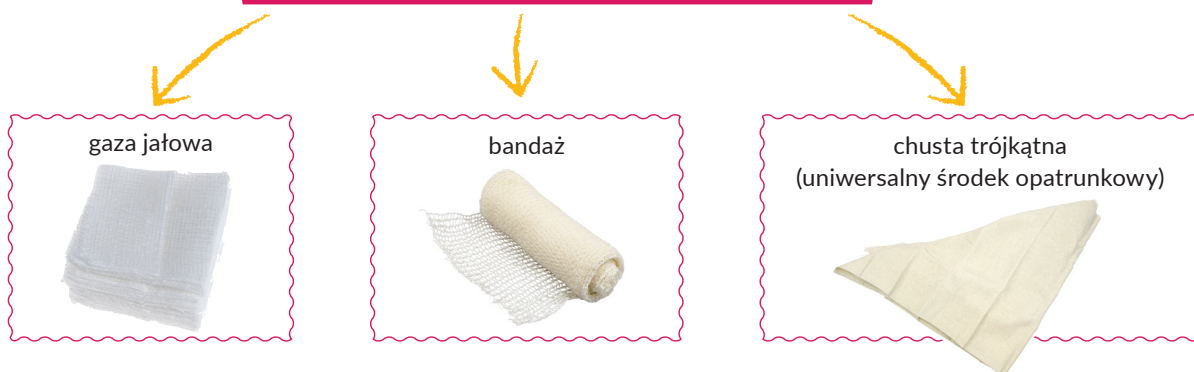
RANA

to przerwanie ciągłości powłok zewnętrznych organizmu powstałe na skutek urazu mechanicznego, termicznego lub chemicznego.

- ▶ Intensywność bólu podczas zranienia zależy od miejsca zranienia i narzędzia, które je spowodowało.
- ▶ W przypadku zranienia istnieje ryzyko zakażenia rany bakteriami obecnymi na powierzchni skóry i na przedmiocie powodującym zranienie.

2. Nauczyciel wyświetla planszę 2 i wymienia podstawowe materiały opatrunkowe.

Podstawowe materiały opatrunkowe

(gaza jałowa) photomak/Shutterstock.com
(bandaż) Grażyna Bryk/WSiP
(chusta trójkątna) Grażyna Bryk/WSiP

3. Nauczyciel wyświetla po kolei plansze 3, 4 i 5, na których są pokazane opatrunki wybranych części ciała.

Opatrunek przedramienia wykonany za pomocą chusty trójkątnej

(opatrunek przedramienia) Mariusz Jarowicz/WSiP

Opatrunek stawu łokciowego wykonany za pomocą bandaża

(opatrunek stawu łokciowego) Mariusz Jarowicz/WSiP

Opatrunek głowy - czepiec - wykonany za pomocą chusty trójkątnej

(opatrunek głowy) Mariusz Jarowicz/WSiP

4. Nauczyciel pyta uczniów, o czym należy pamiętać podczas opatrywania ran. Następnie wyświetla planszę 6 i omawia zasady postępowania podczas opatrywania ran.

Zasady postępowania podczas opatrywania ran:

- ▶ Nie wolno dotykać ran.
- ▶ Nie wolno dotykać powierzchni opatrunku, która będzie bezpośrednio przylegała do rany.
- ▶ Nie należy nakładać bezpośrednio na ranę waty i ligniny, a jedynie gazowe opatrunki jałowe.
- ▶ Przed przystąpieniem do pomocy osobie ze zranieniem należy założyć rękawiczki winylowe. Zabezpiecza to przed kontaktem z płynami ustrojowymi poszkodowanego, np. z krwią.
- ▶ Tylko niewielkie zranienia można przemywać czystą wodą. Rozległych ran nie należy niczym przemywać.
- ▶ Podczas opatrywania rany poszkodowany powinien się znajdować w pozycji siedzącej lub leżącej, aby zmniejszyć ryzyko omdlenia.
- ▶ Jeśli rana mocno krwawi, a opatrunek przesiąknie, nie należy go wymieniać, lecz trzeba nałożyć kolejną warstwę opatrunku i przymocować ją bandażem.
- ▶ Ciała obce tkwiące w ranie pozostawia się w niej, okrywa opatrunkiem i stabilizuje.

Ciało obce tkwiące w ranie należy ustabilizować i pozostawić do czasu przybycia pomocy medycznej, ponieważ doraźnie zmniejsza ono krwawienie.

5. Nauczyciel wyświetla planszę 7 i omawia, kiedy należy wezwać pogotowie, jeśli mamy do czynienia z raną.

Sytuacje, w których należy wezwać pogotowie

- ▶ rana jest rozległa lub głęboka
- ▶ nie da się zatamować krwawienia
- ▶ nie można oczyścić rany
- ▶ w ranie tkwią ciała obce
- ▶ rana powstała na skutek ugryzienia
- ▶ rana jest umiejscowiona na twarzy, głowie, klatce piersiowej, brzuchu lub genitaliach

6. Uczniowie rozwiązują zadania z karty pracy do lekcji 4.

5 MIN

III. Faza podsumowująca

W podsumowaniu lekcji nauczyciel przypomina uczniom, jakie środki opatrunkowe są najczęściej stosowane do opatrywania ran. Następnie wspólnie z uczniami wymienia najważniejsze zasady, których należy przestrzegać podczas opatrywania ran.

Odpowiedzi do wybranych zadań z karty pracy

Zadanie 2.

1 – obce, 2 – krew, 3 – trójkątna, 4 – woda, 5 – gojenie, hasło: brawo

PLANSZA 1

RANA
to przerwanie ciągłości powłok
zewnątrznych organizmu powstałe
na skutek urazu mechanicznego,
termicznego lub chemicznego.

PLANSZA 2

Podstawowe materiały opatrunkowe

gaza jałowa

(gaza jałowa) photomak/Shutterstock.com

bandaż

(bandaż) Grażyna Bryk/WSIP

chusta trójkątna
(uniwersalny środek opatrunkowy)

(chusta trójkątna) Grażyna Bryk/WSIP

PLANSZA 3

Opatrunek przedramienia wykonany za pomocą chusty trójkątnej

(opatrunek przedramienia) Mariusz Jarowicz/WSiP

PLANSZA 4

Opatrunek stawu łokciowego wykonany za pomocą bandaża

(opatrunek stawu łokciowego) Mariusz Jarowicz/WSIP

PLANSZA 5

Opatrunek głowy – czepiec – wykonany za pomocą chusty trójkąt-

(opatrunek głowy) Mariusz Jarowicz/WSiP

PLANSZA 6

Zasady postępowania podczas opatrywania ran:

- ▶ Nie wolno dotykać ran
- ▶ Nie wolno dotykać powierzchni opatrunku, która będzie bezpośrednio przylegała do rany.
- ▶ Nie należy nakładać bezpośrednio na ranę waty i ligniny, a jedynie gazowe opatrunki jałowe.
- ▶ Przed przystąpieniem do pomocy osobie ze zranieniem należy założyć rękawiczki winylowe. Zabezpiecza to przed kontaktem z płynami ustrojowymi uszkodzonego, np. z krwią.
- ▶ Tylko niewielkie zranienia można przemywać czystą wodą. Rozległych ran nie należy niczym przemywać.
- ▶ Podczas opatrywania rany uszkodzony powinien się znajdować w pozycji siedzącej lub leżącej, aby zmniejszyć ryzyko omdlenia.
- ▶ Jeśli rana mocno krwawi, a opatrunek przesiąknie, nie należy go wymieniać, lecz trzeba nałożyć kolejną warstwę opatrunku i przymocować ją bandażem.
- ▶ Ciała obce tkwiące w ranie pozostawia się w niej, okrywa opatrunkiem i stabilizuje.

PLANSZA 7

Sytuacje, w których należy wezwać pogotowie

- ▶ rana jest rozległa lub głęboka
- ▶ nie da się zatamować krwawienia
- ▶ nie można oczyścić rany
- ▶ w ranie tkwią ciała obce
- ▶ rana powstała na skutek ugryzienia
- ▶ rana jest umiejscowiona na twarzy, głowie klatce piersiowej, brzuchu lub genitaliach

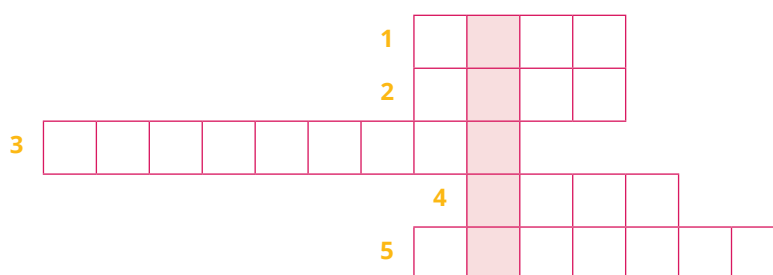
KARTA PRACY DO LEKCJI 4

Zadanie 1.

Wyjaśnij, dlaczego podczas opatrywania rany poszkodowany powinien znajdować się w pozycji siedzącej lub leżącej.

Zadanie 2.

Rozwiąż krzyżówkę. Litery w wyróżnionych polach utworzą hasło. Zapisz je w wyznaczonym miejscu.

1. Ciało - element tkwiący w ranie, np. odłamek szkła.
2. Płyn ustrojowy krążący w naczyniach krwionośnych.
3. Chusta - uniwersalny środek opatrunkowy.
4. Można nią przemywać lekkie zranienia.
5. Proces przebiegający zazwyczaj samoistnie w organizmie dzięki jego naturalnym zdolnościom regeneracyjnym.

Hasło: _____